

Tun puávtâh ráhtiđ ucâmuš já vuolgâttiđ lahtosijd
meid MuuKelast (www.kela.fi/neetist).

Teevdi luámáttuv huolâlávt já visásmit, ete puoh
tárbuliih lahtoseh láá mieldi.

Lasetiäđuh: www.kela.fi/opiskelijat

Jis mij tarbâšep lasetiäđuid, te mij väldip tunjin
ohtâvuodâ.

Tun puávtâh árvuštâllâđ rekinistempalvâlus peht,
ete mon ennuv tun finnih torjuu
(www.kela.fi/laskurit).

Vuolgât ucâmuš já ton lahtosijd poostâ peht
oppâlajâdâsân tâi čujottâsân
Kela, PL 10, 00056 KELA.

Tun puávtâh koijâdiđ lase mii puhelinpalvâlusâst
(www.kela.fi/puhelimist).

Uuccâmäigi: Uápputorjuu puáhtâ mieđettiđ tolemustâá ucâmuš puáttimmánuppaje aalgâst.

1. Occee tiäđuh

Persovntubdâldâh

Suhânommâ já ovdânommâ

Puhelinnummeer

Šleđgâpostâčujottâs

i Čujottâstiäđuid Kela finnee aalmugtiätuvuáhâduvâst.

Jis tun jieh lah Suomâ aalmugjeessâ, te teevid meid Kela luámáttuv OT 10 (Liite ulkomaalaisen opintotukihakemukseen). Keejâ saje 11 Lahtoseh.

Jis tun lah vuálâ 18-ihásâs já jieh lah näimilittoost, te mij vuolgâttem miärâdâs tiättun tuu huolâtteiei. Kiäs mij vuolgâttep tuu miärâdâs? (Valjii oovtâ.)

- Muu vaanhimâ, Vaanhim nommâ: _____
- Muu eres huolâtteiei. Eres huolâtteijee nommâ: _____
- Mun jiem haalijd, ete miärâdâs vuolgâtuvvoo tiättun muu huolâtteiei.

2. Tilinummeer

i Jis máksu tahho olgoenâmâid, te teevid Kela luámáttuv Y 121 (Ilmoitus – Tilinumeron muutos – Henkilöasiakas).

3. Ucâmuš

Mun uusâm uápputorjuu

oles oppâmäägi várás, mutâ tolemustâá ucâmuš puáttimmánuppaje aalgâ rääjist.

eres ááigán. Mon ááigán? _____ – _____ (Nuuhämäigi ij lah pákulâš.)

i Mij tutkâp automaatlavt, ete maid uápputoorjâhiäđuid tun puávtâh finniđ já mon ááigán taid lii máhđulâš mieđettiđ. Taat kuáská meid uáppuruudâ huolâtteijeealadâsân já oppâmateriaallasan. Uáppuloovnâ staatâtâhâdâs kalga kuittâg uuccâđ.

Uusah-uv uáppuloovnâ staatâtâhâdâs?

Jiem Kale

4. Uápuh

Oppálájádâs. Keejâ saje 11 Lahtoseh.

Toimâsaje

Čodâldittemnáál toðhos tâi škovlim

Kuás tun algâttah tâi algâttih tuu tááláid uápuid? _____

Ārvuštâllum nuuhâmpeivi _____

Jis tun oopah luvâttuvâst, te čodâlditáh-uv IB-totkos? Jiem Kale

Tooleeb uápuh

Lah-uv tun ovdil tááláid uápuid čodâldittâm eres ko vuáduškovlâtotkos?

Jiem Lam. Almoottotkos, oppálájádâs já totkos čodâldittemive.

Lah-uv tun ovdil tááláid uápuid koskâldittâm maidnii uápuid?

Jiem Lam. Almoottotkos, uápuid já koskâldittempeeivi.

5. Vaanhimeh já vaanhimij puáðuh

(i) Teeevidi taam saje tuš, jis tun aasah vanhimijdâguin tâi jis tun lah vuálá 18-ihásâš.

Lává-uv tuu vaanhimeh iäránâm?

Iävá Kale

Kuábbáá vanhim kulen tun aasah tâi majemustáá aassih?

Tuše nube vanhim kulen, kiän? _____

Kuohuti

(i) Kela finnee Viäruhaldâttuvâst majemustáá nannejum viärttâs tiäđuid tuu vaanhimij viäruvuáláá tiänás- já omâdâhpuađuin. Uápputoorjâ mieđettuvvoo viärttâstiäđui mield, jis tun jieh oovdânpyevti, ete tuu vanhimij oohtânrekinistum ihepuáđuh láá kiäppánâm merhâšitteht (20% tâi eenâb) majemustáá nannejum viärttâs maaja. Jis tun lah vuálá 18-ihásâš, aasah vanhimijen já tuu vanhimist lii uđđâ pelikyeimi, te väälđi huámmášumán vanhimij puáđoid kyeskee koččamušâin meid vanhim uđđâ pelikyeimi puáđuid.

Muu vanhimist lii uđđâ näimpelikyeimi

Láá-uv tuu vaanhimij oohtânrekinistum puáđuh kiäppánâm (ohtsis ucemustáá 20%) majemustáá nannejum viärttâs maaja?

Ij (chuávdus viärttâstiäđui vuáđuld)

Kale. Čielgii nubástus suujâ (sierâ jieškote-uv vanhimist):

Finniv-uv tuu vaanhimeh puáđuid olgoenâmijn?

Iävá Kale. Tooimât čielgiittâs tuu vaanhimij olgoeennâm puáđuin.

6. Aassâmhäämi

(i) Jis tun čođâlditáh oles totkos Ålandist, te teevdi taam saajeest saje 8.

Mun aasâm uápui ääigi _____ rääjist, tâi _____ - _____ ääigi

vaanhim kulen uáppulájádâs asâttuvâst

mudoi. Maht? _____

Lii-uv viste tuu vanhimist laiguuttum?

- Ij Kale, já muu vaanhim oomâst visteest ucemustáá 50 %.
 Kale, mutâ muu vaanhim ij oomâst visteest ucemustáá 50 %.

Lii-uv tuu viste siämmáá kiddoduvâst ko tuu vaanhim fastâ viste?

- Ij Kale

(i) Jis tuu vaanhim tâi vaanhimij omâstemuaşı visteest njuolgist tâi finnoduv peht lii ucemustáá 50 % tâi jis tuu vaanhim lii áinoo uásálâš ärbipeesist kote oomâst viste, aneh ete vaanhim oomâst viste.

7. Kesitoorjâ

Mun oopâm kesimánuppoojjí ääigi čuávuvávt (keejâ saje 11 Lahtoseh.)

Algâttempeivi já nuuhâmpeivi

_____-_____-_____-_____-
Jis tun lah luvâttâhuáppee, te almoot, ete mon oppâlajádâsâst tun čođâlditáh kesiuápuid já kalle kuursâ teikâ uáppučuágga tun čođâlditáh.

8. Oppâm olgoenâmijn tâi Ålandist

Oopah-uv tun olgoenâmijn tâi Ålandist?

- Jiem / Jiem tieđe vala. (i) Jis tun västidah 'Jiem/jiem tieđe vala', te tun jieh taarbâš västidiđ eres koččâmuššaid.
 Kale

Maht tuu uápuh lohtâseh totkos čođâlditmân? Keejâ saje 11 Lahtoseh.

Pargosaajeest oppâm

Tot lii pâlhittem pâlhálâš já pâlkki lii koskâmiärálávt _____ eurod mánuppaajeest.

Muulsâoppâm

Eres. Mii? _____

Mon enâmist tun oopah? _____

ääigi _____ - _____

Mun aasâm uápui ääigi olgoenâmijn tâi Ålandist

- vaanhim kulen
 láiguvisteest. Lááigu meerि _____ eurod mánuppaajeest. Jis tun jieh tieđe lááigu tärhis mere, te áárvu lááigust.
 Jiejjâd tâi pelikyeimi omâstemvisteest
(i) Jiejjâs tâi pelikyeimi omâstemvisten aneh, jis jiejjâs já/tâi pelikyeimi omâstemuaşı visteest njuolgist tâi finnoduv peht lii ucemustáá 50 % tâi jis tun lah tâi pelikyeimi lii áinoo uásálâš ärbipeesist, kote oomâst viste.
 mudoi. Maht?

Lii-uv viste laiguuttum tuu vanhimist?

- Ij Kale, já muu vaanhim oomâst visteest ucemustáá 50 %.
 Kale, mutâ muu vaanhim ij oomâst visteest ucemustáá 50 %.

Lii-uv tuu viste siämmáá kiddoduvâst ko tuu vaanhimij fastâ viste?

- Ij Kale

(i) Jis tuu vaanhim tâi vaanhimij omâstemuaási visteest njuolgist tâi finnoduv peht lii ucemustáá 50 % tâi jis tuu vaanhim lii áinoo uásálâš ärbipeesist kote oomâst viste, te aneh ete vaanhim oomâst viste.

Maacah-uv tun olgoeennâm tâi Åland paje maja siämmáá viistán Suomâst?

- Kale Jiem. Maht aassâm nubástuvá?

-
- Mun jiem aasâ uápui ääigi olgoenâmijn tâi Ålandist. Tun puávtâh uuccâd almos aassâmtorjuu.

9. Jieijâd puáðuh já eres hiäðuh

Lah-uv tun čodâlditmin oppâsopâmušškovlim (pálhálâš pargosaajeest oppâm)?

- Jiem tâi jiem tieðe vala Kale, _____ - _____
_____ - _____
_____ - _____
_____ - _____ ääigi.

Finnih-uv tun puáðuid olgoenâmijn?

- Jiem Finnim. Almoottu mere, máksupeeivi, mäksee já viäruvuálásâšvuodâ.

Finnih-uv tun uápui ääigi eres hiäðu (jis tun finnihil tuš almos aassâmtorjuu já/teikâ pänilase, te västid "Jiem")?

- Jiem Finnim. Almoottu mere, máksupeeivi, mäksee já viäruvuálásâšvuodâ.

Jis tun oopah olgoenâmijn, te finnihil uv olgoenâmijn išeruuđâ, stiipeend tâi uápputorjuu västideijee hiäðu?

- Jiem Finnim. Almoottu mere, máksupeeivi, mäksee já viäruvuálásâšvuodâ.

10. Viärju-/siiviil-/rijjâtátulâš viärjupalvâlus

Lah-uv uápui ääigi čodâlditmin viärju- tâi siiviilpalvâlus tâi rijjâtátulii viärjupalvâlus?

- Jiem
 Lam; _____ rääjist.

11. Lahtoseh

Saje 1. Occee tiäðuh

- Kela luámáttâh OT 10 olgoeennâmlist, kote ij lah ovdil finnim uápputorjuu.

Saje 4. Uápuh

- i** Ucâmuš lahtosin ij taarbâš uápputuođâstus, jis tun čođâlditáh:
- tođhosškovliimân välmejejee škovlim
 - luvâttâhškovlim
 - âámmâtlii vuáđutođhosškovlim
 - âámmát- tâi spesiaalaámmattođhosškovlim
- Lahte ucâmušân almottâs oppálajádâsân tuhhitmist tâi eres uápputuođâstus, jis tun čođâlditáh eres áámmâtlii škovlim ko áámmâtlii vuáđutođhosškovlim tâi áámmát- tâi spesiaalaámmattođhosškovlim.
- Lahte ucâmušân almottâs oppálajádâsân tuhhitmist tâi eres uápputuođâstus, jis tun čođâlditáh rijjâ čuoviittâspargo škovlim (om. aalmugopâttuvah já valastâllâmopâttuvah).
- Lahte ucâmušân oppálajádâs nonnim persovnâš uáppuvuávám, jis tun čođâlditáh rävisulmui vuáđumáttâáttâs (vuáđuškovlâuápuh).

Saje 7. Kesitoorjâ

- Luvâttuvâst uáppest tuođâstus kesiuápui pištemist já siskaldâsâst. Tuođâstus puáhtá adeliđ tot oppálajádâs, mii uárnee kesiluvâttâhuápuid.

Saje 8. Oppâm olgoenâmijن tâi Ålandist

- Tuođâstus uáppupaajeest olgoenâmijن tâi Ålandist. Tuođâstus puáhtá leđe jiejjâs tâi vuástaväldee oppálajádâs adelem tâi tot puáhtá leđe sopâmuš pargosaajeest oppâmist. Tuođâstusâst kalga tiettuđ muulsâoppâm tâi pargosaajeest tábáhtuvvee oppâm kukkodâh. Luvâttuv uáppest toos lasseen tuođâstus tast, ete kalle kuursâ tâi uáppučuággá loheh pyerrin päikkieennâm luvâttâhuáppoid.

Saje 9. Jiejjâd puáđuh já eres hiäđuh

- Čielgiittâsaħ olgoeennâm puáđuin. Kela finnee tiäđuid Suomâst maksum pälkki- já hiätpuáđuin puáturegisterist.

12. Lasetiäđuh

- i** Merkkii numeráin, ete mon ucâmuš sajan tun čujottah.

- Lasetiäđuh láá sierâ pápárist. Čääli pápárâń jiejjâd noomâ já persovtubdâlduv.

13. Occee vuáláčaalâ

Mun tähidâm, ete muu adelem tiäđuh láá olmâ já mun almottâm, jis toh nubâstuveh.

Päikki já äigi

Vuáláčaalâ

Ucâmuš lii puáttám oppálajádâsân _____

Mij pyehtip kevttiđ taan hiätuääsi čuávdimâń finnejum tiäđuid meid eres hiätuääśist, jis tiäđuid kalga laavâ mield väldiđ tast huámmášumán. Siämmâánâál mij pyehtip kevttiđ eres hiäđu várás finnejum tiäđuid, ko čuávdip taam hiäđu.

Tun finniih Kelast tiäđu tast, ete kost mij pyehtip finniđ tunjin kyeskee tiäđuid já kuus mij pyehtip taid luovattid.